

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518202187
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3518202187.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu T., právne zastúpeného B., proti žalovanému A., o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 6. novembra 2019, č.k. 5C/43/2018-143, v spojení s opravným uznesením zo dňa 22. júna 2020, č.k. 5C/53/2018-202, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému voči žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100% s tým, že suma bude určená samostatným rozhodnutím súdneho úradníka po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 11.700,- eur titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že na základe kúpnej zmluvy zo dňa 05.10.2015 kúpil od predávajúceho E. I., bytom v C., J. XX, za kúpnu cenu 11.700,- eur osobné motorové vozidlo P. R. X,X V., U.. Spolu s predmetným motorovým vozidlom žalobca prevzal všetky potrebné listiny, vrátane Odborného posudku o kontrole originality, vypracovaného O. v C.. Po podpise kúpnej zmluvy, uhradení kúpnej ceny a odhlásení vozidla na U. v C., žalobca bez problémov prihlásil vozidlo do evidencie na U. v G. M.. Po viac ako roku užívania žalobca pristavil vozidlo na základe predvolania na U. G., kde bolo vozidlo zaistené z dôvodu podozrenia, že vozidlo súvisí so spáchaním trestného činu. Vozidlo bolo rozhodnutím OR PZ U. G. zo dňa 25.01.2017 natrvalo vyradené z evidencie, keďže bolo expertíznym skúmaním zistené pozmenené VIN číslo, pričom pôvodné VIN číslo patrilo odcudzenému vozidlu. Žalobca podal trestné oznámenie na predávajúceho za podvod a zaujímal sa o osud vozidla. Zo strany príslušníkov PZ mu bolo oznámené, že na vydanie vozidla nemá nárok, neboli mu poskytované všetky informácie a trestné oznámenie bolo odmietnuté. Následne sa žalobca dozvedel, že zaistené vozidlo bolo bez jeho vedomia vydané inej osobe, ktorá si na jeho vydanie uplatnila nárok. Žalobca vozidlo riadne kúpil, zaplatil kúpnu cenu a vzhľadom na všetky doklady k vozidlu a jeho pôvodu, vrátane vykonanej kontroly originality nemal žalobca ani najmenšie pochybnosti o tom, že by mohlo vozidlo pochádzať z trestnej činnosti. Vozidlo bolo zaistené podľa § 21 zákona č. 171/1993 o Policajnom zbore. Príslušníci PZ mali preto po uložení veci do úschovy písomne oznámiť osobe, ktorá si na jej vydanie uplatnila nárok, čiže žalobcovi, aby si v lehote 60 dní uplatnil vlastnícke právo na zaistenú vec na príslušnom súde. Príslušníci PZ však takto nepostupovali. Žalobca preto podal na ich postup dňa 09.10.2017 sťažnosť. Táto bola Ministerstvom vnútra, sekciou kontroly a inšpekčnej služby vyhodnotená ako oprávnená. Voči konkrétnemu príslušníkovi boli vyhovené opatrenia, jeho priamym nadriadeným mu bola uložená výčitka. Z uvedených skutočností nepochybne vyplýva, že konajúci príslušník PZ porušil svoje povinnosti. Nesprávnym úradným postupom znemožnil uplatnenia práv žalobcu domáhať sa určenia vlastníckeho práva k predmetnému motorovému vozidlu na súde. Vzhľadom na to, že vozidlo už bolo vydané tretej osobe, nemá žalobca v súčasnosti žiadnu možnosť reálne sa domáhať fyzického

vydania vozidla. Súd prvej inštancie rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že žalobca ako oprávnený vedie voči L. I. ako povinnej exekučné konanie, ktorého predmetom je vydanie bezdôvodného obohatenia zodpovedajúceho sume 11.700,- eur, čo je čiastka totožná s výškou škody, ktorej zaplattenia sa žalobca domáha v prejednávacom spore voči štátu. Žalobca sa domáha zaplattenia rovnakej sumy tak voči štátu, a to titulom náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. v tomto konaní, a zároveň vymoženía pohľadávky judikovanej platobným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 5C/28/2017 zo dňa 28.06.2017 voči subjektu odlišnému od štátu, t.j. L. I.. Vyslovil názor, že uplatnenie a vymáhanie pohľadávky sa voči určitému subjektu a uplatňovanie totožnej pohľadávky ako náhrady škody voči štátu v inom konaní vzájomne vylučujú z dôvodu, že až výsledok exekučného konania, konkrétne jeho žalobcom nezavinená bezúspešnosť môže žalobcovi privodiť vznik škody. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca podal svoju žalobu voči štátu predčasne. Mal za to, že žalobcovi škoda v podobe nevyožiteľnosti jeho pohľadávky zatiaľ nevznikla. Konštatoval, že zo správy súdneho exekútora ani ostatného obsahu exekučného spisu nevyplýva nevyožiteľnosť pohľadávky v rámci stále prebiehajúcej exekúcie. Vyslovil názor, že skutočná výška škody sa bude dať ustáliť až po právoplatnom skončení prebiehajúceho exekučného konania. Na základe uvedených skutočností teda súd prvej inštancie dospel v predmetnej veci k záveru, že neboli naplnené všetky nevyhnutné predpoklady na vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a žalobu z tohto dôvodu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne považoval žalobu za podanú predčasne s odôvodnením, že pohľadávku žalobcu voči L. I. možno považovať za nevyožiteľnú a z toho dôvodu je zrejmé, že ku vzniku škody došlo a žalovaný je zodpovedný za jej vznik. Poukazoval na to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca ako oprávnený vedie voči L. I. ako povinnej exekučné konanie, ktorého predmetom je vydanie bezdôvodného obohatenia zodpovedajúceho sume 11.700,- eur, čo je čiastka totožná s výškou škody, ktorej zaplattenia sa žalobca domáha. Táto skutočnosť však nič nemení na zodpovednosti a na vzniku škody konaním žalovaného. Žalobca síce má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči L. I., teda osobe, ktorá ho získala, ale táto pohľadávka je nevyožiteľná, ktorá skutočnosť vyplýva aj z exekučného spisu exekútora B. Z. K. so sídlom v C. sp.zn. 197 Ex 41/2017. Uviedol, že z exekučného spisu vyplynulo, že zrážky zo mzdy povinnej nie je možné vykonávať, nakoľko mzda povinnej je nižšia ako základná nepostihnuteľná suma, ktorá sa povinnému nesmie zraziť, povinná taktiež nie je vedená ako vlastník nehnuteľností, resp. iných hnutelných vecí, okrem dvoch motorových vozidiel, ktoré majú evidovanú exekútorскую blokáciu konajúceho súdneho exekútora. Dával do pozornosti, že zákon neustanovuje, v akom prípade a na základe akých dôkazných prostriedkov je možné považovať pohľadávku za nevyožiteľnú. Vyslovil názor, že o nevyožiteľnú pohľadávku ide, ak sa v exekučnom konaní zistí, že povinný je nemajetný. Nevyožiteľnosť pohľadávky možno v takomto prípade vyvodit' z neexistencie postihnuteľného majetku povinného, resp. zo skutočností, že majetok povinného nepostačuje ani na úhradu trov exekúcie.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako správny v celom rozsahu potvrdil. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Okrem uvedeného mal za to, že žalobca v konaní o náhradu škody nepreukázal existenciu všetkých nevyhnutných a hmotnoprávných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktoré musia byť v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. splnené kumulatívne. Uviedol, že žalobca nepreukázal, že skutočne došlo k zmenšeniu jeho majetku, prípadne zníženiu majetkových hodnôt o sumu 11.700,- eur, žalobcom neboli predložené riadne listinné dôkazy, ktoré by uplatnenú škodu preukazovali (ako napr. výpis z bankového účtu alebo príjmový pokladničný doklad). Škoda, ktorú si žalobca uplatnil prostredníctvom žaloby, nevznikla následkom nesprávneho úradného postupu príslušníka policajného zboru, ale bezprostredným následkom kúpy predmetného motorového vozidla od tretej osoby, a preto neexistuje priama a bezprostredná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci a škodou, ktorej sa žalobca domáhal.

4. Žalobca v následnom písomnom vyjadrení zotrval na svojom tvrdení, že žaloba nebola podaná predčasne a boli naplnené všetky nevyhnutné predpoklady na vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V ďalšom zopakoval svoje tvrdenia v podanom odvolaní.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z.z. (ďalej len CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nárok žalobcu právne posúdil podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a v súlade s článkom 2 CSP. Žalobe o.i. nevyhovel tak aj na základe aplikácie a interpretácie článku 2 CSP s poukazom na ustálenú judikatúru NS SR (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cz 110/84 publikovaného aj vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/87, rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.05.2006, sp. zn. 4Cdo 199/2005, alebo nálezu Ústavného súdu SR z 13. februára 2013, č. k. II. ÚS 165/2012-45) s tým, že nárok na náhradu škody nesprávnym úradným postupom môže byť v občianskom súdnom konaní uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal, a je povinný ho vydať. Pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu podľa osobitného zákona.

7. Podľa článku 2 ods. 2 CSP, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

8. Odvolací súd v súlade s princípom právnej istoty vyjadreným v citovanom článku 2 CSP, s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj nálezu Ústavného súdu SR dospel k záveru, že žalobca sa domáha zaplatenia rovnakej sumy tak voči štátu, a to titulom náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a zároveň vymozenia pohľadávky judikovanej platobným rozkazom súdu sp. zn. 5C 28/2017 zo dňa 28.06.2017 voči subjektu odlišnému od štátu, t.j. L. I., pričom uplatnenie a vymáhanie pohľadávky voči určitému subjektu a uplatňovanie totožnej pohľadávky ako náhrady škody voči štátu v inom konaní sa vzájomne vylučujú z dôvodu, že až výsledok exekučného konania, konkrétne jeho žalobcom nezavinená bezúspešnosť môže žalobcovi privodiť vznik škody.

9. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca podal svoju žalobu voči štátu predčasne. Pri vyvodení uvedeného záveru vychádzal z exekučného spisu súdneho exekútora so stavom k 29.11.2017, keď uviedol, že sa vedie exekučné konanie na základe poverenia vydaného Okresným súdom Banská Bystrica zo dňa 20.09.2017 č. XXXXXXXXXX. Z oznámenia zamestnávateľa povinnej súdneho exekútorovi dňa 27.10.2017 vyplýva, že zrážky zo mzdy nie je možné vykonávať, nakoľko mzda povinnej je nižšia ako základná nepostihnuteľná suma, ktorá sa nesmie povinnému zraziť podľa Exekučného poriadku. Podľa zoznamu vozidiel je povinná vlastníčkou dvoch motorových vozidiel, obe vozidlá majú evidovanú exekútorскую blokáciu konajúceho súdneho exekútora. Zo správy exekútora oprávnenému zo dňa 29.11.2017 vyplýva, že nariadil exekúciu prikázaním pohľadávky z účtu v banke. Povinná nie je vedená ako vlastník nehnuteľností, resp. iných hnutel'nych vecí ako blokovaných motorových vozidiel. Správu exekútora oprávnenému zo dňa 29.11.2017 nie je možné ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie (časový odstup 2 rokov) považovať za relevantnú. Vychádzajúc len z aktuálneho stavu v exekučnom konaní ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, z ktorého možno nepochybne mať za preukázané, či medzičasom nedošlo k takej zmene v exekučnom konaní (napr. zastavením exekúcie), je možné vyvodiť, či rozhodnutie súdu prvej inštancie má skutkový základ pre napadnuté rozhodnutie.

10. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 CSP).

11. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom na získanie dostatočného a spoľahlivého skutkového základu pre rozhodnutie vo veci, svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP.

12. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).